

ISKRE

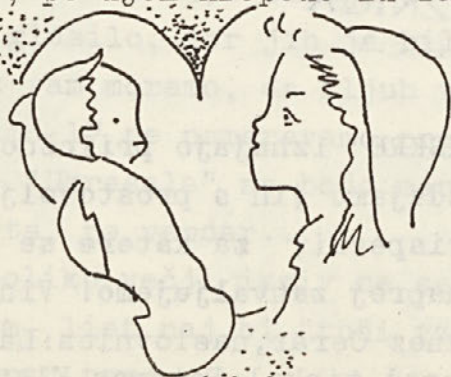

XXI - 1

1988 - 89

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIRAVI

Da-
nes lju-
dje hre-
penijo po mi-
ru in pravično-
sti. Skupno bi ra-
di oblikovali družbo, ki ceni prave vredno-
ste. Drugi to dobro voljo razumejo kot
pohlep po oblasti in nacionalizem.
Četrtošolci želimo, da bi Vas sle-
dne dni praznujemo, hvalimo in se
prihvalimo. Četrtošolci želimo, da bi
v hramu svetega Krištofa, 1. septembra
1989 sprejeli blagoslov Vsemogočnega, ki
se je dal poviti v plenice, da bi
ljudem prinesel mir; najprej vsem, ki
ga iščejo, po njem hrepene in zanj trpe!

KAZALO

Beseda uredništva	5
Potovanje v Taizé	6
Popravni izpit	8
Maturantski izlet	10
Prihod v Vipavo	16
Stopil sem na lastno življenjsko pot .	17
Križanka	20
"Dolvn u Vadiče"	22
Večerna zahvala	25
Svetogorsko leto	28
Postanite drugačni	30
Zametki preinterpretacije slovenske književnosti	32
Vesela stran	38

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIDIČU

"ISKRE" izhajajo priložnostno.
Izdajamo jih s prostovoljnimi
prispevki, za katere se že
vnaprej zahvaljujemo! Vinjete:
Janez Cerar, naslovnica: Langus
Tomaž, tipkal: Peterca Klavdio.
Naklada 400 izvodov.

›ISKRE‹

Japonska pravljica pripoveduje o možu z Lune, ki je sklenil ob obisku Zemlje nagraditi najplemenitejše bitje. Utrujen in lačen se je ustavil v gozdu. Lišica mu je nanesla dračja, pes je prinesel tleče poleno, samo zajček ni in ni mogel najti česa porabnega. Pa je stopil pred moža in mu rekel: "Dedek, ubij me ter me speci in pojej!"

Ni treba razlagati, kdo je bil nagrajen...

Včasih smo se čudili, zakaj uredniki tarnajo nad prispevki. Tudi letos je tako, da je malo fantov, ki so pripravljene dati v Iskre delček sebe - kakšno izkušnjo, doživetje...

V Sporočilu uredništva v čisto prvi številki Isker iz leta 1969 je omenjeno, da takoj ob nastanku semenišča 1952 fantje še niso začeli misliti na glasilo, ker jih je bilo samo 16. Povedati pa vam moramo, da kljub temu, da nas je letos samo 17 ne nameravamo prenehati izdajati Iskre. "Ukresale" se bodo manjkrat kot prejšnja leta, pa vendar...

Naj bo to toliko večji izziv ne samo literarnim žilicam, list naj bi "tudi vzgajal in zabaval" /prav tam/.

Pa z veseljem!

POTOVANJE V TAIZÉ

V letošnjih počitnicah sem se pridružil skupini romarjev namenjenim v Taizé. Potovali smo z avtobusi iz Ljubljane preko carinskega prehoda Sežana v Italijo. Ustavili smo se najprej v Veroni, za kratek oddih in ogled groba Romea in Julije. V Veroni smo občudovali še krasen vodomet v središču mesta. Drugič smo se ustavili v Milanu. Milano je lepo, moderno mesto. Pogledali smo milansko katedralo in opero. Bližala se je noč, zato smo morali na pot proti Franciji. V avtobusu smo imeli jutranjo in večerno molitev. Na carinski prehod smo prišli že krepko po polnoči. Iz Chamonixa, kjer smo prespali smo zgodaj zjutraj odšli proti Taizéju.

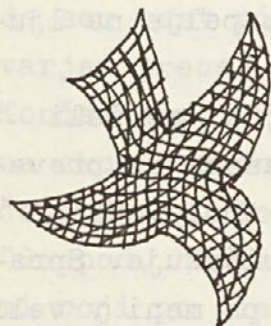
Vzdušje v Taizéjskem šotoru se mi je zdelo eno najlepših doslej. Prav tako tudi molitev. Po jutranji molitvi smo se nastanili v hišice in šotore, potem pa smo se zbrali na zbornem mestu. Odločili smo se za delo v različnih skupinah. Sam sem se odločil za delovno skupino. Prvi dan sem skrbel za snago stranišč, naslednji dan sem pazil otroke, ostale dni pa sem pomagal pri priložnostnih delih.

Celotno življenje je bilo prepletanje dela, molitve in premišljevanja. Po večerji smo se malo razvedrili s prikazom domačih šeg, običajev in navad.

Imeli smo priložnost obiskati brata Rogerja in ostale člane Taizéjske skupnosti. Dnevi so hitro minevali in vedno težje mi je bilo ob misli na odhod.

Pred odhodom smo si ogledali zapuščen grad in vojaško konjenico. Zadnji dan je bil najlepši, pa hkrati najtežji - dan slovesa in solz. Zadnji stiski rok, obljube in želje po dopisovanju, božajoč pogled na cerkev in že smo odhajali. Prepričan sem, da mi je ta teden pomagal pri odločitvi za duhovništvo.

Miri Jeklič

Zbudim se. Zaspano pogledam v novo jutro. "Danes je nedelja," se spomnim. Hitro se umijem, oblečem in že grem proti cerkvi. Med potjo ves čas premišljudem o popravnem izpitu, ki me čaka jutri. Zamislim se: "Ali sem se dovolj učil? ali mi bo uspelo?" Že stojim pred cerkvijo. Stopim v zakristijo in pomagam pripraviti stvari za sveto mašo. Maša hitro mine. Ko odhajam domov, mi župnik zaželi veliko sreče. Zahvalim se mu za dobro željo in se od njega poslovim, saj moram še isti dan v Ljubljano. Doma ves zamišljen pojem kosilo, potem pa se odpravim na avtobus. Čas mi hitro mineva ob premišljevanju. "Mora mi uspjeti, Bog mi bo pomagal," si dopovedujem, ko avtobus zapelje na ljubljansko postajo.

Odpravim se k inštruktorici, ki me želi pred izpitom še enkrat izprašati in preveriti moje znanje. Stopim na trolo. Kmalu sem na cilju. Nestrpno me pričakuje. Sprašuje me vsemogoče, na koncu pa meni v veliko spodbudo reče: "Uspelo ti bo, če se boš le malo potrudil." Ves prepričan v te besede se ji zahvalim za pomoč in odidem k stricu, pri katerem bom prenočil.

Zvečer grem spat že ob devetih, vendar ne morem takoj zaspati. Končno mi le uspe. Zbudim se šele ob osmih zjutraj. "Zdaj bom pa moral pohiteti," si rečem, "saj imam prvi del izpita že ob devetih." Zahvalim se za gostoljublje. Vsi mi zaželiyo veliko sreče in že hitim na trolo. Na poljansko šolo pridem le nekaj minut pred začetkom. Pozdravim sošolce, ki so tudi prišli na izpit in že gremo v učilnico pisat angleški test. Test se mi zdi v začetku težak, toda ko končam, čutim da bo dovolj za pozitivno. Počakam na ustni del, ki se začne ob 12^h. Ustni del izpita se prične z zamudo in na vrsto pridem šele ob pol štirih. Tiho dahnem "Gospod, pomagaj mi" in že sem v razredu. Sledi izpraševanje. V svoje veselje opazim, da sem test pisal zadostno in da tudi odgovarjam precej gladko. Končal sem. Grem ven iz učilnice in počakam na skupno oceno komisije. Čez čas me pokličejo nazaj. Povejo mi, da sem izpit opravil. "Gospod, hvala ti. Kako naj se ti zahvalim!" mi roji po glavi. Od veselja skoraj tečem iz učilnice. "Torej mi je uspelo! Naredil sem izpit!"

Danjan Štih

MATURANTSKI IZLET - 10 -

Po končanem tretjem letniku smo letošnji maturantje odšli na maturantski izlet. Med najpomembnejše dejavnike, ki krojijo usodo tovrstnih izletov še zmeraj sodi vprašanje denarja. Ko smo rešili tudi to vprašanje po zaslugi vseh tistih, ki so kupili naše voščilnice, nam je ostala neznana samo še smer potovanja. Odločili smo se za dve državi, ki ju vipavski maturantje še niso obiskali: Poljsko in Čehoslovaško.

Na pot smo krenili 13. junija zgodaj zjutraj iz ljubljanskih Most. Z nami sta potovala tudi kaplan Stane in oče sošolca Gregorja, Tomo. Pot do Šentilja je hitro minila. Tudi na meji nam niso delali sitnosti. Kmalu smo že brzeli proti Dunaju. Tja smo dospeli okrog poldneva.

Ko se človeku naenkrat odpre vsa lepota Dunaja, sploh ne ve, kje bi začel. Tudi mi smo si ogledali le skromen del znamenitosti. Na prvem mestu je bila seveda stolnica sv. Štefana, ki je bila že pripravljena za papežev obisk. Če se povzpneš na zvonik, vidiš vse pomembne stavbe: od Hofburga, cesarske knjižnice, parlamenta do Schönbruna. Osebno mi

je bila najbolj všeč t.i. Votivna cerkev v elegantnem gotskem slogu. Poleg barvnih oken in mogočnih orgel se mi je posebej vtisnila v spomin Dorejeva slika "ozdravljene gobavcev". Popoldne smo si na Donavi ogledali ladjo Franza Schuberta in zabavišni park Prater.

V poznih popoldanskih urah smo prispeli na avstrijsko-čehoslovaško mejo. Ta bolj spominja na vhod v koncentracijsko taborišče, kot na mejo države. Pri vstopu, kjer je bilo treba čakati kar precej časa, nismo imeli težav in tako smo bili kmalu v Bratislavi. Prav nič zanimivo mesto ni to. Res je, da je središče Slovakov in da ima bogato zgodovino, a je precej neurejeno in zaprto. Poleg tega kvarijo vtis tudi številni napisi v prid socializmu izpisani na rdečih trakovih tako in drugače. Po prespani noči v hotelu Devin smo prevozili Čehoslovaško in prišli popoldne na čehoslovaško-poljsko mejo. (Češki Tješin-Cieszyn) Po dogodivščinah s cariniki se je tudi poljska zapornica končno dvignila.

Zvečer smo utrujeni zaspali pod varstvom Kraljice z Jasne Gore. Ko zreš na Czenstochovo, se ti zdi, da je kot skupina pišča-

ncev, ki se stiskajo k koklji, Jasni Gori z mogočno Marijino baziliko. Sploh so poljska mesta veliko bolj živahna kot češka. Kljub poraznemu gospodarskemu in napetem političnem stanju tu vidiš življenje in vero. Jasnogorska Gospa je večkrat odločilno posegla v zgodovino Poljske. (Spomnimo se 14. avgusta 1919.) Naslednji dan nam je ljubezniv pater pavlinec razkazal baziliko in samostansko zakladnico. Prisostvovali smo tudi odkrivanju milostne podobe. Vsako jutro jo namreč ob glasovih fanfar odstrejo. Kljub navadnemu delavniku je bila kapela nabito polna.

Iz Czenstochove smo se napotili v Krakow, staro poljsko mesto. Ko smo si uredili prenočišče pri sestrah Nazaretankah, smo šli na ogled mesta. S sošolcem Matjažem sva najprej obiskala mestno tržnico in cerkev. Nekateri so obiskali stari del mesta s slikovitimi hišami in univerzo. Popoldne smo šli na ogled katedrale na Wawel. Naj omenim samo največje stvari, ki smo jih videli: največji poljski zvon, grobova sv. Stanislava in poljske kraljice Jadvige, zakladnice... Zjutraj smo se napotili v Wadowice, rojstni kraj svetega očeta. Po vrnitvi v Krakow smo

se mimogrede ustavili še v romarskem središču Kalwaria Zebrzydowska. To svetišče je znano po tem, da je milostni podobi Matere božje papež podaril zlato vrtnico (druga je pri čenstohovski Mariji).

Popoldne nas je pot vodila še v Oswiencim. Po znanem taborišču nas je vodila prijazna Poljakinja, ki je dobro govorila hrvaško. Pri določenih točkah, ki so označeni kot spominski kraji, smo se v molitvi spomnili vseh žrtev nemškega terorja. Posebno smo se ustavili ob celici, kjer je 14. avgusta 1941 daroval življenje za sobrata p. Maksimiljan Kolbe. Noč smo prespali v Krakowu in se v zgodnjih jutranjih urah po maši odpravili proti Pragi. Mejo smo prekoračili na prehodu Jakuszyce-Harrachov in kmalu prišli na cilj. Praga je mesto z bogato kulturno tradicijo, a, po mojem občutju brez živega kulturnega utripa. Po neuspelem iskanju muzejev in zaprtih cerkvenih vratih, smo dopoldanski čas izkoristili za nakupe. Boljše je bilo ob popoldanskem obisku Hřadčanov. Za nas so pomembni tudi zaradi mojstra Plečnika, ki je ta čudoviti grad obnovil. Danes je v njem predsedniška rezidenca. Poleg gradu je gotška stolnica sv. Vida, in če se ne motim, je

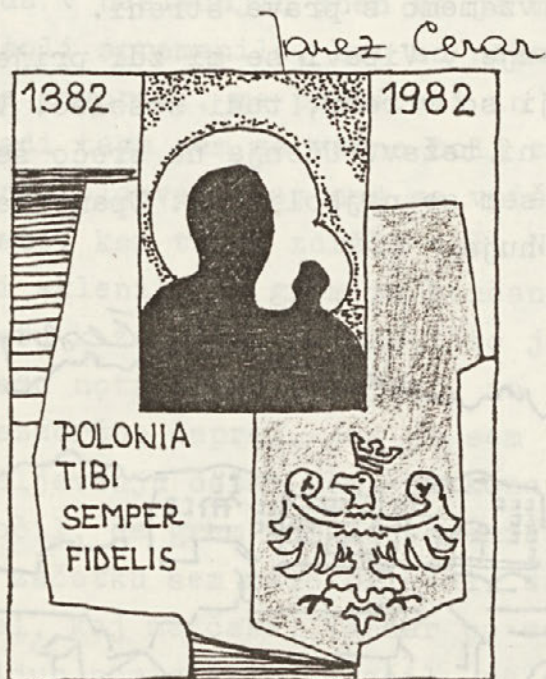
bila to edina odprta katoliška cerkev. Vse druge so namreč zaprte, razen tistih, ki jih ima t.i. gibanje "Pacem in terris". Na mestnem trgu je znamenita ura ter rojstna hiša skladatelja Smetane.

Po kratkem nočnem počitku v nekem obmejnem mestecu, smo bili zjutraj že na češkoslovaški meji (Dolni Dvorište-Wullowitz). Preko Linza smo se napotili proti Salzburgu. Vmes smo v mestu Stadl-Paura obiskali še direktorja avstrijske MIVE Franza Xaverja Kumpfmüllerja in si ogledali misijonska vozila.

V Salzburgu so nas že čakali prijazni koroški bogoslovci, ki tu obiskujejo teološko fakulteto. Ob njihovi pomoči smo si ogledali mesto. In kaj smo videli: Mozartovo rojstno hišo, konjsko pralnico, stolnico in muzej ob njej, grad Mirabelle, letno glasbeno dvorano, ki močno spominja na naše Križanke in še marsikaj. Z gradu smo vsi prěsenečeni zijali v samotno hišico sredi polja, okrog pa strnjeno naselje. Po naših duhovitih pripombah o avstrijski razsipnosti, češ, glej, koliko si lahko nekdo privošči, nam je bogoslovec Albert povedal, da je bila to hiša mestnega rablja in da so se ga vsi meščani bali. Tudi v Salzburgu je bilo že vse

nared za papezev obisk (do prihoda je manjkal samo še teden).

Zjutraj smo krenili na pot proti domu. Najprej smo se povzpeli na Grossglockner, nato pa obiskali še vasico Hailigen Blut, kjer so pokopane žrtve gora. Opoldne smo bili že v Tinjah, kamor naš je povabil znan slovenski misijonski in prosvetni delavec duhovnik msgr. Jože Kopeining. Po kosilu smo si ogledali še Minimundus v Celovcu in bili popoldne že doma. Mislim, da teh nekaj sto kilometrov nobenemu od nas maturantov ne bo žal.

PRIHOD V VIPAVO

- 16 -

V nedeljo, 4. septembra popoldne sem prišel v semenišče v Vipavo. Sem nisem prišel prvič, saj sem bil tu že ob vpisu. Kljub temu sem ta dan preživel z drugačnimi občutki. Vesel sem bil, da bom spoznal nove prijatelje in da se bom veliko novega naučil. Prijatelje sem zatem res kmalu spoznal. Pri večerji smo se namreč prvič zbrali skupaj. Drugi dan sem spoznal semeniško življenje še bolj podrobno. Prav nič ni naporno, če ga vzamemo s prave strani.

Življenje v Vipavi se mi zdi prijetno. Profesorji so v redu, tudi sošolec. V šoli, pri pouku ni težav. Učenja na srečo še ni veliko, česar sem se najbolj bal. Upam, da kasneje ne bo huje.

Tone Česerj

›ISKRE‹

V osmem razredu osnovne šole sem se odločil, da se bom vpisal na Srednjo računalniško šolo na Viču. O tej šoli sem vedel le to, da je ena najzahtevnejših v Ljubljani. Zaradi zahtevnosti sem bil malo v strahu kako bo šlo. Bližal se je dan, ko bom moral zamenjati šolo, učitelje, sošolce in sošolke in bom na srednji šoli dobil nove sošolce in sošolke ter profesorje.

Težko pričakovani dan je bil iz dneva v dan bližje. Prvi dan je bilo v šoli še kar prijetno. Toda v naslednjih dneh se je moje mnenje o šoli spremenilo, ker so nekateri o meni slabo govorili, me prezirali in zaničevali. Zaradi tega sem se vedno bolj zapiral vase in premišljeval, kam naj se vpišem naslednje leto, ker tu ne zdržim več. Nazadnje sem v sebi sklenil, da grem po končanem šolskem letu k župniku. Šolsko leto je šlo kljub mojemu notranjemu trpljenju in premagovanju nezadržno naprej, jaz pa sem v svojem premišljevanju ostal sam. Ob koncu sem se pa odločil, da grem v Malo semenišče v Vipavo. V začetku sem malo okleval, saj nisem vedel, kaj me čaka. Vendar pa sem se povsem, kljub pomislekom odločil, da se

vpišem v Malo semenišče, saj sem čutil Gospodov klic. Ta klic me spremlja povsod. Odločil sem se, da postanem duhovnik. Veselje, ki sem ga dobil zaradi odločitve, da grem v semenišče in da postanem duhovnik je bilo tako veliko, da sem nestrpno pričakoval dan odhoda, čeprav sem vedel, da se bom za dalj časa ločil od družine, sorodnikov in prijateljev ter da bo to slovo zelo boleče. Dan odhoda v Vipavo pa se je vztrajno približeval in že sem bil poln misli: "Ali bom uspel na lastni življenjski poti daleč od družine, sorodnikov in prijateljev?" Ko je ta dan napočil smo dali prtljago v avto in se odpeljali proti Vipavi. V mojem srcu je vedno bolj raslo veselje, da bom prišel v semenišče, kjer se bom lahko duhovno bolj poglobil. Ko sem prišel v semenišče, me je sprejel prejšnji gospod prefekt Žagar Ludvik, ki pa mi je povedal tudi nekaj najvažnejših stvari glede hišnega reda ter me potem odpeljal v sobo, kjer bom spal. Vso prtljago sem s starši, bratom in sestro nesel v sobo. Potem sem se poslovil od družine in se počasi začel vživljati v semeniško življenje.

V semenišču sem doživel pravo prijateljstvo, ki sem ga takoj posredoval svojim domačim

in prijateljem v župniji. To pravo prijateljstvo pa temelji na bratski ljubezni, čeprav se včasih zdi, da ni tako. Vsem, ki živijo v semenišču želim, da bi se v semenišču dobro počutili in živeli med seboj v ljubezni, ki naj bi se kazala tudi na zunaj v medsebojni pomoči.

Andrej Vrećar

**TRNJE BO
V VECNOSTI
POSTALO
LEPA ROŽA**

KDO JE LASTNIK
TEGA RENAULTA 4 ?

POST SCRIPTUM	NAPRAVA	AKVE- DUKT	LJUB. PESNIŠ- TVO	LESKOV NIKOLAJ	ISKRE ISKRE	VEZNIK	ANG. PLEMIŠKI NASLOV	GL. STEVNIK	OROZLO CLEMEN- TE	CONA	UMETNIK V CIRKUSU	PRITISK	BIVŠI PRESEDA- NIK ZDA	ŠAMPI- ON	
					EG. KRALJI- CA										
					NAJST. SIN FLIPA II.										
	MOŠKO IME			TOMAŽ LAJOVEC	OGREVC ROBERT GR. BOG VETROV			KAJNOV BRAT	DRUŽB. SKUPINA BES. ZGOD. PČURAJINA					PRIPAD- NICA ROMANOV	
	EV. PRI- STANIŠČE RIBAR IVAN									1. LETA- LEC MERA ZA AU					
	NAČELO GEO. POJEM					SOSED- NJA DR- ŽAVA (ORIG.)	BORILNI ŠPORT SLOV. TO VARNA					LAURENCE OLIVIER			
	REKA, KI SE IZLIVA V DRUGO EV. DRŽAVA			KNJIŽEV- NIK RADKO POLIČ								DOLENC METOD SP. FILO- ZOF			
ILOVICA		ANTON MEDVED	DARILO RIMSKI HISNI BOGOVI			STAR KOVANE DESNI					TALIS- OVA ORANŽADA				
SKUP STRELOV			LAST- NINA	1. ČLOVEK EV. SKUP- NOST ZA SVOB. TR.		I		VREČAR ANDREJ			EV. REKA MOHAME- DOV NAS- LEDNIK				
KAMER- MAN						15. IN 16. ERKA SATELIT. TV KANAL		DENAR ZA 100 E. ADAM BONORIS							
JANKO		IT. PEVEC MILIAM- PER		MESTO OB KOLPI IVAN HRIBAR						PREDPO- NA ZA 40 RAKOVEC IVAN					
ATOMI- ZEM							SLOV. MISIJO- NAR								
SKUP SKLAM- FOVLOS	TROPSKA PAPIGA		MAD. PLE- MIČ (FERENC)							PERZI- JA					

 25. XII

novo
leto
1989

Včasih ima kdo navado reči: "Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal." Mislím, da ta pregovor premalokrat udejanjimo.

Veliko ljudi je, ki marsikaj žrtvujejo za semenišče. Letos so nam Požunovi ponudili jabolko, kolikor jih moremo obrati. Kdo ne bi sprejel take ponudbe.

Dvakrat smo "združene moči" prvega in četrtega razreda "odbrzeli" v Vadiče, enkrat v spremstvu prof. Melinka, drugič prof. Sporna. Obakrat je bil z nami seveda tudi gospod rektor s kombijem. Vožnja nam je hitro minila, saj smo "težki kalibri" v kombiju in ostala posadka v osebнем avtomobilu navezali pogovor na marsikaj. Vmes pa smo vsi potihom "žicalí" rektorja, da bi se ustavili tudi doma.

Ob prihodu v Vadiče nam je Botrca postregla z moštom, Nacek se je urno zasukal za prešo, tako, da smo domov odpeljali tudi precej mošta; obiralci pa smo se odpravili v sadovnjak. Tam pa vsak svoje lojtre, vrečo, pa hajd na drevo!

Razumljivo je, da smo se nekateri precej nepraktično obračali, pa je mama Ivanka dobrohotno znala presoditi, kdo potrebuje spodbu-

de in kdo nasveta. Ja, priznati je treba, da smo bili kar urni, saj smo napolnili vse "gajbe", ki smo jih pripeljali s seboj. Potem smo pobrali še jabolka, ki so ležala pod drevesi. Istočasno so bile v sadovnjaku še druge stranke. Zanje je bil "organiziran" poseben odvoz, saj je Florjan z vozom vse gajbe odpeljal na dvorišče. Ne rečem, da delo v sadovnjaku ni bilo zanimivo, še bolj pa smo se razveselili, ko smo se s Francijem odpravili po krave, med potjo pa smo izmenoma jahali Bebo. Saj bi vam povedal, da sva dva jahalca končala na tleh ob konju, pa kaj, ko se boste potem smejali.

Naj se nekoliko dotaknem še vzdušja ob večerji. Jedilnika ne bom navajal, saj ta zapis ni namenjen za kuharske bukve - vsega je bilo preveč in odlično je bilo pripravljeno. Botra ni zaman ostala v kuhinji. Slišali smo nekaj življenjskih izkušenj, profesor je dodal kakšen šaljiv dovtip, da smo se nasmejali, ob koncu pa smo zapeli nekaj domačih. Lahko si predstavljate, da ima v semeniškem repertuarju "KUGLA" prvo mesto.

Kar težko smo se poslovili, pa nas je čas že priganjal. Naložili smo še mošt, pa repo, korenje, kasneje sta se tovoru pridružili še dve kolesi.

Oglasili smo se, kljub pozni uri, tudi pri domačem župniku g. Cvetotu, ki nas je peljal v cerkev sv. Jakoba Starejšega. Cerkev je prijetno domača, poslikana, z lurško kapelico, ki stoji levo ob vhodu. Gotovo pa župljani razmišljajo tudi o daritvenem oltarju, ki bo obrnjen k ljudstvu. Prepričan sem, da ga bodo, vsaj po darežljivosti sodeč, kmalu dobili.

Veliko bi se še dalo zapisati, marsikoga pohvaliti, upam, da nisem nikomur pozabil reči hvala na takle, malo nenavaden način.

Skoraj bi pozabil: če se boste prihodnje leto spraševali, kje naj kupite jabolka za ozimnico, vam priporočim Vadiče! Pri Požunovih boste lahko nabrali jabolka po lastni izbiri. Če ne boste utegnili obirati, boste lahko kupili že obrana. Lep nedeljski izlet v smeri proti Brezjam, potem pa zavijete enostavno "dolvn u Vadiče".

VEČERNA ZAHVALA

- 25 -

Spet je večer, Gospod. Ves dan si bil z menoj, od jutra do večera si mi nudil svojo pomoč in ljubezen. Jaz pa sem se zanašal le nase, odrival sem te stran.

Zjutraj sem poležaval do zadnjega hipa. Nisem pomislil, da me čakaš v kapeli. Kar groza me je, če pomislim, kaj bi storil jaz, če bi zastonj čakal na prijatelja, ki mirno poležava v postelji.

Pri maši sem nadaljeval z lenarjenjem. Bil sem le telesno prisoten, vstajal sem le z največjo muko in nato še raje sedel. Tvoja beseda iz beril in evangelija je čakala pred zaprtimi vrati moje zaspane duše. Kako bi se počutil, če bi dobrohotno in nevsiljivo govoril prijatelju o pomembnih rečeh, on pa bi moje besede zaspano prezehal?

O, med šolskimi urami se dobro spoznam na čas in red. Ura za konec pouka mi nikoli ne uide, pa prav zato profesorji mnogokrat govorijo le lepo pobeljenim zelenim stenam našega razreda. Gospod, saj me razumeš, kaj bi poslušal dolgočasneže. Vem, da me vabiš k pazljivemu sodelovanju, da si mi zmeraj pripravljene pomagati, a jaz ostajam zakrknjen.

Popoldne študij. Grozno! Kaj bi ti pripovedoval o tem! Že sama misel, da bom moral celo popoldne presedeti ob šolskih knjigah in se posvetiti učenju, me spravlja ob zivce. In zraven, pomisli Gospod, bo treba držati zaprta usta. Ampak pomisli, to je že vendar izkoriščanje človeka po študiju... Moram ti priznati, da se kar dobro znajdem. Avtomagazin, Mladina, Ognjišče in Kih mi krajšajo dolge ure. Vem, Gospod, da si bil pri meni in me ljubeznivo vabil k bistrenju duha. Saj bi, pa to zahteva toliko truda. Na misel mi prihajajo večerne ure, ko me prijatelj prosi za instrukcije. Nisem profesor, ki bi potrpežljivo vtepal v trde glave formule in račune, definicije in literarno teorijo. Nisem podoben niti malo tebi, Gospod, ki nad mojo lenobo nikdar ne obupaš. Če mu gre morda težko ga že obdelam kot lenobo in "zabušanta" in seveda na svoje študijsko sanjarjenje lepo pozabim! Tako po večerji sem prvi odhitel iz obednice, da sem se hitro vsedel na najboljši prostor pred televizorjem. Prav malo sem se zmenil za prvošolčka, ki je neutrudno za menoj stezal vrat, da bi vsaj malo videl. Opominjal si me, Gospod, da bodo v nebeškem kraljestvu tisti, ki so zasedli vrhnja

mesta... , pa sem ti zabrusil, da me ne moti med zanimivo nadaljevanjo. Hvala ti, da imamo na svetu ljudi, ki znajo še kaj potrpeti. A na ta seznam doslej še ni prišlo moje ime.

Zazvonilo je k večerni molitvi. Gospod, čakal si, kdaj si bo moje veličanstvo izvolilo prestopiti v kapelo. In ko sem se naposled le primajal tja, sem bil zopet zadnji. Bilo je že skoraj konec molitve, ko mi je le uspelo najti stran v molitveniku. Gospod, tudi tokrat me nisi oštel, le mirno si me gledal s križa - vem da si se zamislil nad mojim življenjem.

Sedaj ležim v postelji. Oprosti, Gospod, šele sedaj sem našel nekaj minut tudi zate. Se spomniš jutranjega poležavanja? Se spomniš, kako sem čakal na konec pouka; kako sem zapravil študij? Sem kdaj poslušal tvoje nasvete?

Oprosti mi, moj nebeški "vsiljivec". Ker vem, da si tudi današnji dan vzel za dobro, te prosim, pomagaj mi, da bo jutri boljši, da se bom vsaj kdaj ozrl in prisluhnil tvojemu glasu. Dobri prijatelj, hvala! Amen.

Robert Gjonc

V koprski škofiji letos praznujemo Svetogorsko leto. Mineva 450 let, kar se je Marija z božjim Detetom v naročju prikazala pastirici Urški Ferligoj in ji naročila: "Povej ljudstvu, naj mi tukaj pozida hišo in me prosi milosti!"

Po tem dogodku so goro preimenovali v Sveto goro, ljudje pa so sezidali Mariji v čast lepo cerkev, ke je bila posvečena leta 1544. Patriarh Grimani je naslednje leto daroval Sveti gori Marijino podobo, ki jo še danes častimo kot Svetogorsko kraljico.

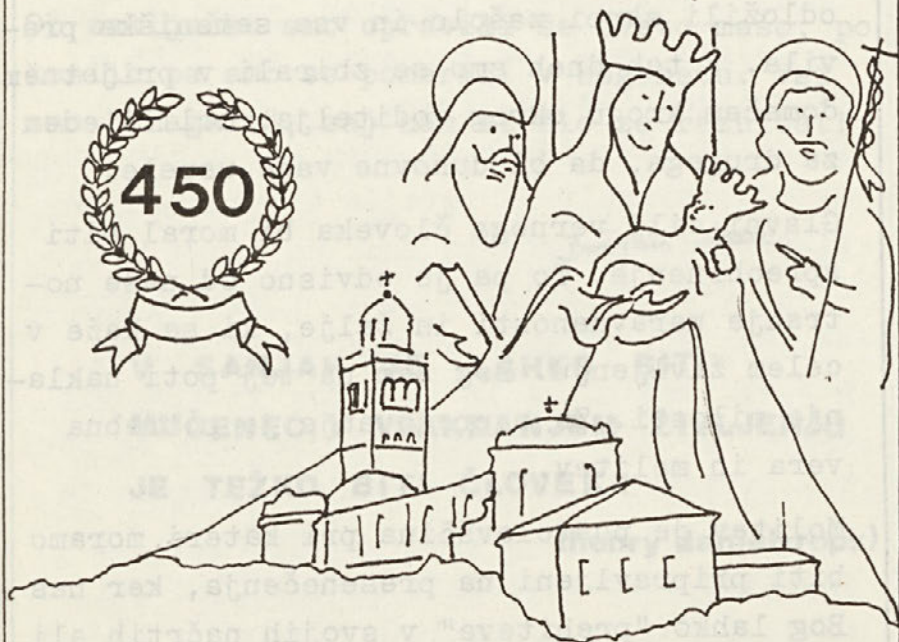
Leta 1717 je bilo kronanje Svetogorske Materice božje na Travniku v Gorici. Marija je bila tudi razglašena za Kraljico goriške dežele. Ljudje so množično romali k Njej, jo molili in prosili pomoči in milosti.

V teku stoletij je bila pomoč zares potrebna. Soška fronta v I. svetovni vojni, ki se je delno vršila prav na Goriškem, italijanska okupacija, II. svetovna vojna so pustile za seboj globoke rane in brazgotine v srcih ljudi.

V počastitev 450. letnice prikazovanja kroži po Primorski osem slik, kopij sveto-

gorske Marije. V semenišču smo se med duhovnimi vajami vrstili pred eno izmed teh podob. Tako prihaja Marija do nas - mi namreč večkrat ne utegnemo iti do nje in jo prositi milosti. Naši predniki so jo molili 450 let in so obstali v vihri zgodovine. Molimo jo tudi mi, da bomo mogli obstati še naprej kot Slovenci.

Tone Svetec

V adventnem času imamo v semenišču letne duhovne vaje - čas milosti, čas posebne Božje prisotnosti v nas. To vzdušje je znal ustvariti gospod Tone Kompare, župnik v Doljnem Logatcu, ki ga mladi poznajo kot voditelja mnogih duhovnih vaj in srečanj.

Geslo teh duhovnih vaj je bilo: VSTOPITE CELI, OSPANITE SAMI, POSTANITE DRUGAČNI.

Samota, zbranost in molk dajejo notranjosti duše potrebno razpoloženje. Za tri dni smo odložili skrbi zašolo in vsa semeniška pravila. V teh dneh smo se zbirali v prijetnem domačem krogu okrog voditelja, molili eden za drugega, da bi duhovne vaje uspele.

Glavni cilj vernega človeka bi moral biti spreobrnjenje. To pa je odvisno od naše notranje naravnosti in želje, ki se kaže v celem življenju. Bog nam na tej poti naklanja milosti. Za napredovanje je potrebna vera in molitev.

Molitev je pustolovščina pri kateri moramo biti pripravljene na presenečenja, ker nas Bog lahko "prehiteva" v svojih načrtih ali "zamuja". To "zamujanje" pomeni Božjo potrpežljivost, da bi se vsi utegnili spreo-

brniti. V molitvi moramo biti ubogi pred Bogom, kar pomeni odprtost, ponižnost in nenehno dajanje; kajti bogat je najbolj ti-sti, ki neprestano daje.

Še o drugih lepih stvareh smo se pogovarjali kot npr. o veri, svetosti, duhovniškem poklicu. Vsa ta razmišljanja smo strnili v risbo.

Moje največje spoznanje teh duhovnih vaj je, da je potrebna takojšnja pokora za storjen greh. Želim postati dober in svet duhovnik. Ob zaključku smo opravili še sveto mašo, po kosilu pa smo se pomerili v nogometu. Vsi smo "zmagali", saj nam ni šlo za rezultat!

Bostjan Urošič

**V SANJAH JE LAHKO BITI
MUČENEC, V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU
JE TEŽKO BITI ČLOVEK!**

(henry daniel-rops)

Pod naslovom ISKANJE BOGA je Jože Topolovec, župnik v Jereninskem dolu, izdeyatelj glasila za krščanstvo, kulturo in umetnost "OZNANJENJE" (doslej je izšlo 7 števil) in pisec več poljudnih verskih povesti, izdal v knjižni obliki 8 predavanj o verskih in kulturnih vprašanjih, ki jih je imel slovenski esejist in pisatelj dr. Taras Kermauner v letih 1981-87 po vseh večjih slovenskih središčih, tudi v Celovcu, Trstu in Gorici. Predavanje Prešeren, poezija, Bog pa je pripravil za Prešernov dan 1985 v Malem semenišču v Vipavi.

Dr. Taras Kermauner je znan kot dober poznavalec in analitik novejšše slovenske dramatike, prodorno posega tudi na druga področja slovenske književnosti. V svojih spisih se kaže kot izviren in nekonformističen mislec. Doslej je izšlo okrog 35 njegovih knjig (približno toliko jih še čaka založnika), v katerih kritično išče slovensko in svoje mesto v človeštvu in stvarstvu, kot retkokdo neprizanesljiv in kritičen tudi do sebe. S tem se pridružuje tistim ne preveč pogostim raziskovalcem človeških temeljnih, bivanjskih drž.

V letošnjem novembru je imel v okviru srečanj za starejše izobražence v stiškem samostanu štiri predavanja o Prešernu in Prešernovi poeziji, ki po njegovi lastni izjavi predstavljajo poglobitev in razširitev predavanja o Prešernu v vipavskem semenišču pred tremi leti (glej Tretji dan, XV, štev. 9, 10). Novembrska štiri predavanja so zajela približno polovico predvidene problematike. Tako poslušalci kakor predavatelj smo izrazili željo, da bi v bližnji prihodnosti prišla na vrsto še druga polovica pripravljenega gradiva.

Človek se marsičesa navadi. Tako tudi ponavljati ustaljene opredelitve s katerimi so ga, bolj ali manj načrtno, pitali v osnovni in srednji šoli. Za nas to pomeni tičati v miselnih kalupih prvotno liberalistično zasnovane, potem pa marksistično popleskane literarne zgodovine. Ta išče v literaturi le humanistične ali celo razredne prvine ki so v praksi popolnoma nauporabljive in neuporabne. Resnici v prid je potrebno priznati, da je do tega izkrivljenja prišlo tudi zaradi ozkega, nesvobodnega in zato nekatoliškega gledanja na nazorska, moralna in družbena vprašanja. Tako gledanje, ki se mu je II. vatikanski koncil v Izjavi o verski svobodi

radikalno odpovedal, so rade spremljale različne, včasih še znosne ali pa tudi manj znosne oblike prisile, s katerimi so odgovorni želeli ohranjati zdrav katoliški nauk. Vendar tako ravnanje predstavlja kratenje svobode, ki jo bližnjemu daje Bog. Napake so bile sad dveh skrajnih, v bistvu nasprotujočih si stališč: prvo je bilo manihejsko, prezirljivo, janzenistično gledanje na vse zemeljsko, tostransko, telesno; drugo pa pretesno povezovanje cerkvenih ustanov in vodstva z oblastjo in obstoječo družbeno ureditvijo zaradi tosvetnih ugodnosti.

Okuženje z liberalizmom je izzvalo reakcijo, ki še danes ni povsem premagana. Naš narod kot narod zelo ubogljivih, včasih celo nerazsodno hlapčevskih podložnikov kot prestrogo vzgajan otrok ni bil pripravljen na veliko dozo ponujene prividne svobode. Ta je delovala nanj kot huda okužba. Ob sprejemu marksizma oz. leninizma v stalinistični obliki se je še bolj nepredvidljivo stopnjevala do dramatičnih in tragičnih učinkov. V imenu te svobode bi moralo izginiti s površja zemlje vse, kar je kakorkoli spominjalo na Boga (Bog je postal človeku tekmeč, sovražnik!) od ljudi, do najmanjšega verske-

ga znamenja. To je veljalo tudi za slovensko književnost. Potrebno je bilo zamolčati in preinterpretirati Brižinske in druge srednjeveške spomenike krščanske kulture, Trubarjev katekizem in ostalo versko dejavnost spremeniti v simbol prevrata in tudi v poznejši literaturi opraviti Sizifovo delo: z izborom in redigiranjem besedil, ki naj bi prišla v šolske učbenike poskrbeti, da bi zbrisali, kolikor se le da, vsako sled za krščanstvom.

Moderno jezikoslovje govori o površinski in globinski zgradbi jezika. Sami vemo, kako se včasih zgodi, da kar nekdo na zunaj iz tega ali onega razloga trdi, v globini duše zanika; kako drugemu na ljubo odobravamo stvari, s katerimi ne soglašamo ali jih morda niti ne razumemo. Pa tudi nasprotno: zaradi čisto nepričakovanih razlogov ne storimo ničesar, kar bi sicer radi storili.. Besedilo je kakor organizem. Vsak zrel človek zazna, če v njem nekaj ni v redu, in socialist bo odkril tudi obolelo mesto. Zato je tako samovoljno početje z besedili nesmiselno. Vsekakor je človekova osebnost pogosto zelo zapletena in marsikatere izjave ni mogoče tolmačiti s pomočjo črnobelega tehnike.

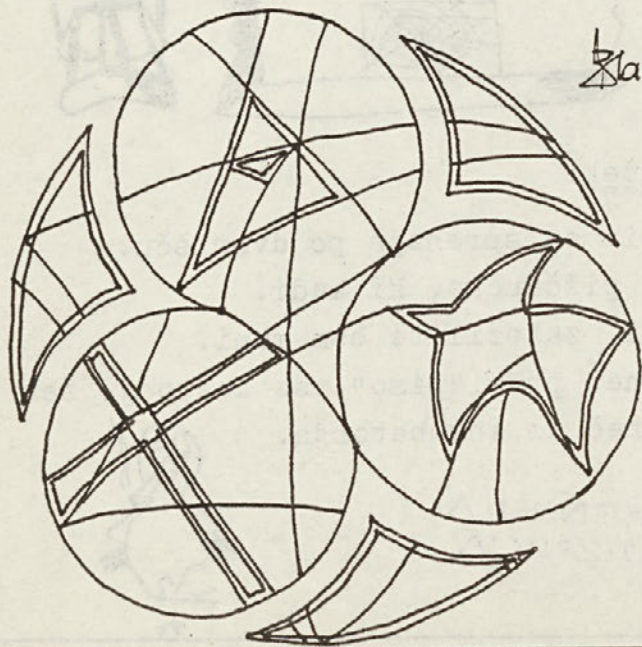
Tudi tu se pokaže, kako je človek načet, ranjen in vsestransko zamejen. Človek ni Bog. Res je, da se po Božji milosti lahko zelo visoko dvigne. A čim višje stoji, tem globlje ga lahko vrže napuh, sebičnost in nezvestoba.

Nepristranska analiza Prešernovih besedil nam kaže, da je bil Prešeren silno zapletena osebnost. Razbrati je mogoče neslutene doživljajske razsežnosti človeka, ki je v posamičnih trenutkih dosegel višine neba, a se tudi prebija čez peklenške prepade, to je doživljal je oddaljenost od Boga, ki vsemu daje smisel in trdnost. Prešeren je še kako izkušal še neibojevano, lažno svobodo svojega ljudstva, svobodo, ki jo zlorabljammo za upor Bogu, z vsemi posledicami, ki jih tako ravnanje prinaša. Naložil si je bremena, ki jih ni mogoče nositi brez Božje milosti. Odrešen je bil, ko je prostovoljno pristal na odpoved nenasitnemu in samopašnemu jazu (Krst), ki noče poznati ne Boga ne bližnjega. Vendar takšni odločitvi ni mogel ostati trajno zvest.

Prešeren je mnogoplastna osebnost, ki po zapletenosti tu in tam spominja na nekatere Shakespearove like. Taka postavitev ustreza

resničnosti. Izpričana z argumenti z dna Prešernove poezije. Ni samovoljen konstrukt ideologije, s katerim se da lažje manipulirati z ljudmi. Tudi ni samovoljna idealizacija življenja in sveta, temveč ji življenje samo vedno znova pritrjuje. Taka predstavitev pomeni neizprosni in brezkompromisen boj milosti z ničevostjo brezboštva.

Dr. Tarasu Kermaunerju želimo, da bi lahko povedal o Prešernu vse tisto, kar lahko pripomore k našemu dušnemu in telesnemu zdravju in s tem k večji Božji slavi. In da bi potem lahko tako predstavil še druge ključne osebnosti slovenskega slovstva.

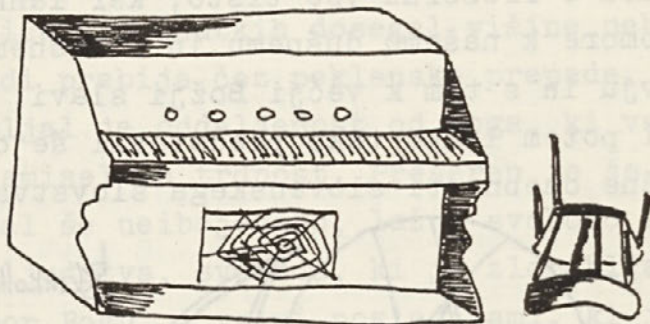

BlankollePmk

Citat nekoliko po svoje:

V spovednici pravi župnik:

- Kako, tega pa ne razumem. Zaročena si s pekom, hodiš pa z mesarjem.
- Eh, žal "človek ne živi samo od kruha."

Pri vajah ...:Piščanček:

Petelin se sprehaja po dvorišču.

Sreča piščančka, ki kadi.

- Mali, zatožil te bom mami.

-He, he, pravi "pišo", vse zastonj, sem namreč iz inkubatorja.

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIŠNJI

Šolsko glasilo

KNJIŽNICA

Leto XXI,

ISKRE

Inv. št.

19109

Škofjiska gimnazija

Semenišče Vipava

19109

ISKRE

glasilo SVŠ
Vipava, Gra-
brijanova 19

Uredniški odbor: Janez Cerar, Klavdio
Peterca in Tone Svetelj. Mentor: prof.
Branko Melink, vsi Vipava. Tisk Skušek
Janez, Ljubljana, v decembru 1988.